

forældede Begreb, at det er Manden, der beskytter Hustruen. Det er en af Grundene til, at Kvinden er bleven underkuet, at man stadig taler om hende som det svage Væsen, der skal beskyttes og ikke kan beskytte sig selv. Dette stammer naturligvis fra hine gamle Tider, da Ketten mere end nu sad i Sphystagen, og Ingen ansaas for at due Noget, naar han ikke havde tilstrækkelig fysisk Kraft til sin Raadighed, men heldigvis strider Kulturen frem, og den aandelige Kraft er dermed kommen mere til Være og Værdighed saaledes, at det snart maa anses for forældet at tale om, at Kvinden skal beskyttes. Det har ikke været min Hensigt i dette Lovforslag at stille Ægtefællerne saaledes, at den ene Ægtefælle skulde beskytte den anden, min Mening har været at stille Ægtefællerne selvstændig overfor hinanden saaledes, at de ikke skulde beskytte hinanden, men kunne opdrage hinanden. Den høitærede Minister mente, at det var overordentlig lidt, der blev fælles i Følge Lovforslagets § 5 (Berg: § 3 Nr. 31). Det ærede Medlem, der afbryder mig, siger § 3, Nr. 3 og 4, og jeg ønsker et Dieblit at vende tilbage dertil. Jeg glemte nemlig før at sige, at det meget ofte er Tilfældet — det indrømmer jeg — at det er Manden alene, der er den Erhvervende, og naar han alene er den, der har indført Noget i Ægtefættet, og som alene erhverver, saa vil, naar Ægtefættet opløses ved Døden, Kvinden staa uden at have erhvervet Noget, men man overser her en meget væsentlig Ting. Om det end ikke træder synlig frem, hvad den gifte Kvinde erhverver, saa er det dog noget meget Betydeligt, og jeg tror endog, at det ikke var umuligt ligesom at beregne det i Summer. Sæt, at Hustruen dør, og Manden maa erstatte, hvad Hustruen har udført, ved en Husholderstift og maasse ved flere Tyende, saa træder det strag frem i Penge. Jeg tror ikke, at det var umuligt i en af Lovforslagets Paragrafer — men jeg har ikke villet gjøre det — at fastsætte disse Beløb, som skulde tilfalde den gifte Kvinde, og som hun selv skulde raade over ogfaa i de Tilfælde, der foreligger, og som ere blevne saa haardt angrebne. Men jeg vender mig nu til § 5, som indeholder den Bestemmelse, at over Boets Fælleseie kan den ene Ægtefælle ikke raade imod den Andens Villie, medmindre det sker til fælles Nytte og uomgængelig Fornødenhed. Herom bemærkede den ærede Minister, at saaledes Intet eller saa godt som Intet vilde blive Fælleseie. Det skulde glæde mig, thi det vil være en Fordel netop ved disse første Paragrafer, om Intet blev Fælleseie, da det er en af de største Uanskeligheder ved Lov-

forslaget at bestemme, hvorledes der skal raades over det Fælles. Den ærede Minister mente, at Manden kan ikke have sin Røne hos sig, naar der skal raades over det Fælles. Det skal han heller ikke, thi jeg har kun skrevet, at der kan ikke raades over Fælleseiet imod den Andens Villie, altsaa naar den Anden gjør Indsigelse, og selv da kan der raades derover, naar det er til fælles Nytte og uomgængelig Fornødenhed. Der gives Tilfælde, hvor der maa raades over det Fælles, og hvor Manden ikke kan undlade at tage sin Beslutning, derfor er Regelen givet, men det skulde som sagt glæde mig, om saa lidt som muligt blev fælles, forudsat vel at mærke, at Ægtefællerne faae det fuldeste Særraad over Særeiet, men jeg tror nok, at meget faa i Begyndelsen ville have det, hvorimod det nok efterhaanden maasse vil gjælde om flere og flere. Hvad den ærede Minister bemærkede om Forbindelsen mellem §§ 2 og 9, forstod jeg ikke ret, mulig er det min Skyld, jeg blev noget forstyrret i det Dieblit. Naar jeg ikke svarer, er det altsaa nærmest, fordi jeg ikke er sikker paa at have forstaaet den ærede Minister rigtig. Men jeg vil dog sige, at jeg tror, det er rigtigt, naar jeg ikke i § 9 har opstillet § 2 som en af de Paragrafer, hvorfra der skal kunne gjøres Undtagelse ved Ægtepagt. Det er nemlig en ganske almindelig Regel, at enhver af de myndige Ægtefæller har Ret til selvstændig at raade over, hvad der er dens Særeie under Ægtefættet, men dette vilde være udelukket, dersom der intet Særeie blev. Jeg ser ingen Grund til at opføre § 2 blandt Paragraferne i § 9, der som bekjendt handler om, hvilke Afvigelser der ved Ægtepagt kan ske fra Bestemmelserne i det Foregaaende. Det er ikke rigtigt opfattet af den ærede Minister, naar han mener, at der ved dette Lovforslag er lagt an paa at affkaffe det nuværende Formuefællesskab. Det er aldrig rigtigt at paatvinge Befolkningen Velgjerninger, og jeg vil endogfaa sige, at det er disputabelt, hvorvidt det vil være en Velgjerning at faae en saadan Formueret i Ægtefættet indført, som indeholdes i de første 8 Paragrafer. Jeg har derfor villet overlade det til Udviklingen. Men det maa maasse dog være mig tilladt i Forbindelse hermed at sige, at jeg ikke kan være enig med dem, der mene, at Formuefællesskab skulde være det Naturlige for et virkelig sandt lykkelig Ægtefætte. Jeg tror tværtimod, at det Naturlige, det Oprindelige er at begynde med det, Ægtefællerne have, idet de indtræde i Ægtefættet. Da har Enhver Sit og vil vedblive at raade